

VILNIAUS UNIVERSITETO CENTRINĖS AKADEMINĖS ETIKOS KOMISIJOS SPRENDIMAS

Dėl 2024 m. balandžio 4 d. dėstytojo A. T. skundo

Centrinė akademinės etikos komisija (toliau – Komisija) gavo 2024 m. balandžio 4 d. /Padalinio/ dėstytojo dr. A. T. (toliau – Pareiškėjas) skundą, kuriame Pareiškėjas prašo panaikinti jo atžvilgiu priimtą 2024 m. kovo 15 d. /Padalinio/ akademinės etikos komisijos sprendimą. Skundžiamame sprendime /Padalinio/ akademinės etikos komisija (toliau – Padalinio komisija) išnagrino /Padalinio/ profesorės B. S. tarnybinį raštą dėl galimų akademinės etikos pažeidimų Pareiškėjo elektroniniame susirašinėjime su kolegomis bei, posėdyje išklausiusi abi ginčo dėl akademinės etikos šalis, konstatavo Vilniaus universiteto akademinės etikos kodekso 7.10 papunkčio pažeidimą – „tarpusavio pagarbos ir kolegiškumo stoką, trikdančią sklandžią katedros veiklą“. Skundžiamame sprendime taip pat pateikiamos rekomendacijos „atkreipti dėmesį į kolegoms skirtos korespondencijos žodinę ir emocinę išraišką“ bei nustatyti aiškią sprendimų priėmimo vidiniame darinyje tvarką, taip siekiant sumažinti panašių konfliktų tarp kolegų galimybes ateityje.

Pareiškėjas nurodo, kad nesutinka su skundžiamu Padalinio komisijos sprendimu, kadangi elektroniniuose laiškuose, kuriuos fiksuotas jo akademinės etikos pažeidimas, išsakė asmeninę kritišką nuomonę dėl atskirų katedros ir jos vadovės veiklos aspektų, tačiau nesiekė žeminti ar įžeisti bendruomenės narių.

Susipažinusi su Pareiškėjo kreipimusi su priedais ir Komisijos prašymu Padalinio komisijos pateiktais paaiškinimais, skundą išnagrinojusi balandžio 25 d. vykusiame Komisijos posėdyje, Komisija pažymi:

1. Komisija savo veikloje vadovaujasi Vilniaus universiteto senato patvirtintais Vilniaus universiteto akademinės etikos kodeksu (aktuali redakcija patvirtinta Vilniaus universiteto senato 2020 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. SPN-54) (toliau – Akademinės etikos kodeksas) ir Vilniaus universiteto centrinės akademinės etikos komisijos nuostatais (aktuali redakcija patvirtinta Vilniaus universiteto senato 2020 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. SPN-55) (toliau – Komisijos nuostatai). Akademinės etikos kodeksas aprašo bendruomenės narių etiško elgesio standartus ir principus, kurių privalu laikytis tiek veikiant Universitete, tiek ir už jo ribų (Akademinės etikos kodekso 1 p.), taip

pat pateikia Universitete nepriimtino elgesio pavyzdžius ir galimų akademinės etikos pažeidimų tyrimo gaires. Komisijos nuostatuose nustatyta Komisijos kompetencija, jos galimi priimti sprendimai, aprašomos Komisijos veiklos procedūros. Vadovaudamasi šiuose teisės aktuose nurodyta kompetencija, Komisija nagrinėja tik klausimus, susijusius su galimais akademinės etikos pažeidimais ir nepasisako dėl kitų šalių pateiktuose dokumentuose nurodytų klausimų bei prielaidų.

2. Vadovaudamasi Komisijos nuostatų 13.1 papunkčiu, Komisija nagrinėja skundus dėl padalinių akademinės etikos komisijų sprendimų teisėtumo ir pagrįstumo. Tai reiškia, kad Komisija įprastai pakartotinai nenagrinėja padalinių komisijų skundžiamuose sprendimuose išspręstų ginčų iš esmės, tačiau įvertina, ar skundžiami sprendimai buvo priimti laikantis Universiteto teisės aktuose nustatytų procedūrų ir principų bei ar šie sprendimai yra pagrįsti, išsamūs ir aiškūs.

Nagrinėjamu atveju Padalinio komisija konstatavo Akademinės etikos kodekso 7.10 papunkčio („Bendruomenės narių tarpusavio santykių principus pažeidžia kiti veiksmai, kuriais žeminamas bendruomenės vardas“) pažeidimą. Komisija pažymi, kad Akademinės etikos kodekso 7 punkte yra įtvirtinta, kad „Bendruomenės narių tarpusavio santykiai yra grindžiami geros moralės, tarpusavio pagarbos, sąžiningumo, nešališkumo, nediskriminavimo, kolegiškumo, lojalumo Universitetui bei akademinio bendradarbiavimo, atvirumo ir skaidrumo principais“ bei išvardintas pavyzdinis veiksmų, kuriais pažeidžiami minėti principai, sąrašas. Šis sąrašas nebaigtinis, todėl minėtame Akademinės etikos kodekso 7.10 papunktyje įtvirtinama galimybė konstatuoti bendruomenės narių tarpusavio santykių etikos pažeidimus kitais atvejais, įvertinus konkrečią nagrinėjamą situaciją bei tokį sprendimą pagrindus atitinkamais argumentais.

Įvertinusi skundžiamą Padalinio komisijos sprendimą ir nagrinėjamo ginčo šalių pateiktus paaiškinimus, Komisija pažymi, kad skundžiamame sprendime nėra pateikta argumentacijos, kurie konkretūs veiksmai ir kodėl Padalinio komisijos yra pripažinti žeminančiais bendruomenės nario vardą ir kartu pažeidžiančiais akademinę etiką. Atsižvelgiant į nepakankamą pagrįstumą ir motyvaciją, Komisija nutaria iš dalies tenkinti Pareiškėjo skundą ir pakeisti skundžiamą Padalinio komisijos sprendimą panaikinant jo dalį dėl Akademinės etikos kodekso 7.10 papunkčio pažeidimo.

3. Komisija pažymi, kad kolegiškas ir pagarbus bendravimas ir mandagus, etiškas nuomonės reiškimas yra skatintinos vertybės bendraujant Universiteto bendruomenės nariams, todėl kiekvienas bendruomenės narys turėtų apgalvoti ir pasirinkti tinkamiausią formą savo nuomonei išreikšti laisvai ir nesuvaržytai, tačiau kartu ir neįžeidžiant kitų bendruomenės narių bei nesudarant sąlygų tarpusavio konfliktams vystytis. Taip pat svarbus yra aiškios tvarkos, vadovaujantis kuria yra priimami sprendimai katedroje ar kitame darinyje nustatymas, kas suteikia narių diskusijoms aiškumo, ir sumažina nesutarimų, atsiradusių iš skirtingo tokios tvarkos interpretavimo, tikimybę.

Atsižvelgiant į tai Komisija skundžiamą Padalinio komisijos sprendimą ta dalimi, kurioje yra pateikiamos rekomendacijos, palieka nepakeistą.

4. Komisija atkreipia dėmesį, kad vadovaujantis Komisijos nuostatų 39 punktu, Komisijos nuasmeninti sprendimai (ar jų santraukos ir apibendrinimai) skelbiami Universiteto interneto svetainėje. Komisija paaiškina, kad tokiu būdu siekiama aiškiau apibrėžti Universitete taikomus etiško elgesio standartus, supažindinti Universiteto bendruomenę su netinkamo ir netoleruotino elgesio pavyzdžiais, komisijų veiklos gerosios praktikos pavyzdžiais bei skatinti savo veikloje Universitete ir už jo ribų vadovautis Universitete įdiegtais ir puoselėjamais akademinės etikos principais.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, vadovaudamasi Centrinės akademinės etikos komisijos nuostatų 13.1 ir 35.3 papunkčiais, Centrinė akademinės etikos komisija n u t a r i a :

1. Iš dalies tenkinti 2024 m. balandžio 4 d. dėstytojo dr. A. T. skundą ir pakeisti skundžiamą padalinio akademinės etikos komisijos 2024 m. kovo 15 d. sprendimą panaikinant jo dalį dėl Akademinės etikos kodekso 7.10 papunkčio pažeidimo.

2. Skelbti šį nuasmenintą Centrinės akademinės etikos komisijos sprendimą Vilniaus universiteto interneto svetainėje.

Komisijos sprendimas priimtas vienbalsiai, posėdyje dalyvaujant 6 iš 8 Komisijos narių. Komisijos narys prof. dr. Jurgis Pakerys nuo šio skundo svarstymo nusišalino.

Pirmininkė

doc. dr. Vigita Vėbraitė